

Tietokirjallisuuden Finlandia-palkintoehdokkaat 2019, perustelut

Lautakunta: Tarja Hurme (pj.), Tuomo Karhu ja Kari Mäkinen

Sergejeff, Andrei: Egyptin historia – Kleopatran ajasta arabikevääseen (Gaudeamus)

Varmaotteinen, rauhallinen ja tyyliään selkeä teos rakentaa valtavasta aineistosta pitkän kaaren Välimeren ja Lähi-Idän menneisyyteen tavalla, joka hätkähdyttää Eurooppa-keskeistä kouluhistoriaa lukeutta. Teos avaa näkymän koko Lähi-Idän kriisipesäkkeiden menneisyyteen ja taustoittaa kiinnostavasti alueen nykyongelmia ja uutisotsikoita.

Roselius, Aapo & Silvennoinen, Oula: Villi itä (Tammi)

Teos tuo uusia, tummia sävyjä myyttiseen kuvaan Suomen heimosotien vapaajoukoista ja Suur-Suomen rakentamisesta. Se asemoi heimosodat 1920-luvun alun suurvaltapeliiin ja edelleen maailmansotien väliseen aatteelliseen jatkumoon. Dramaattinen tarina yksittäisten ihmisten toiminnasta, motiiveista ja kohtaloista paljastaa, miten sota rikkoo ihmisten ruumiin ja mielen.

Ropponen, Ville & Sutinen, Ville-Juhani: Luiden tie – Gulagin jäljillä (Like)

Vaikuttava matkakirja nyky-Venäjältä sekä ankaran poliittisen vallan ja väkivallan julmasta historiasta. Mukaansatempaava ja pysäyttävä tutkielma yksityisestä ja kollektiivisesta muistamisesta ja unohtamisesta - sekä niiden hämmentävästä samanaikaisuudesta, mitä vallanpitäjät hyödyntävät rakentaessaan menneisyydestä suunnitelmiinsa sopivaa kertomusta.

Tervonen, Taina & Autio, Anna: Hukkuneet (Kustantamo S&S)

Hyytävän vaikuttavan tietokirjan toteuttaminen on vaatinut astumista päivänkohtaisen ja poliittisen pakolaiskeskustelun ulkopuolelle ja katsomaan ihmistä kaaoksen keskellä. Eleettömyydessään vastaansanomaton teos asettaa lukijan silmäkkäin peruskysymysten - elämän traagisuuden ja kuoleman sattumanvaraisuuden - kanssa ja siksi sen viesti on uutisotsikoita kestävämpi. kuin kuiska, joka huutaa.

Kantola, Anu & Kuusela, Hanna: Huipputuloiset – Suomen rikkain promille (Vastapaino)

Teos esittelee levollisen kriittisesti mutta arvottamatta Suomen rikkaimman promillen ajatusmaailmaa, valtakätköksiä, asenteita sekä pessimismin ja optimismin aiheita ja laajenee syväluotaavaksi yhteiskunnalliseksi analyysiksi. Onnistuneesti popularisoitu haastattelututkimus saa lukijan pohtimaan sekä eriarvoistumisen henkistä taustaa että hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuutta globaalisti liikkuvan rahan maailmassa.

Jokiranta, Anssi & Juntti, Pekka & Ruohonen, Anna & Räinen, Jenni: Metsä meidän jälkeemme (Like)

Ajankohtainen, kiihkon ja moninäkökulmainen metsä- ja ilmastopuheenvuoro, jossa ihmisten luontohavainnot, kokemukset ja tunteet sekä asiantuntijatieto lomittuvat antoisasti ja luontevasti. Kokonaistaideteos on kirjalliselta tyyliään erinomainen, kuvitukseltaan vaikuttava ja ulkoasultaan lukemaan houkutteleva.